

דרום (מחוזי) 146/17
דרום (מחוזי) 147/17
דרום (מחוזי) 148/17

בלמ"ס



בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוט דרום

בפני: אל"ם טלי פריד - אב"ד
רס"ן פליקס גורביץ - שופט
רס"ן בת אל אלטר - שופטת

בעניין: התובע הצבאי (ע"י ב"כ, סרן מיכאל רבר; סגן ליזה סמצ'קוב)
נגד

הנאשמים: ח/XXX סמל ע' ב' (ע"י ב"כ, עו"ד אפרת נחמני בר)
ח/XXX סמל י' מ' (ע"י ב"כ, רס"ן מירב הרשקוביץ יצחקי; קמ"ש
ליאור אטקין)
ח/XXX רב"ט מ' א' (ע"י ב"כ, רס"ן עומר קנובלר)

הכרעת - דין (דר' 146/17)

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של חריגה מסמכות לפי סעיף 68 לחוק
השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים
הנוספים.

ניתנה היום, 05/04/2017, ט' בניסן התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)
שופטת

(-)
אב"ד

(-)
שופט

דרום (מחוזי) 146/17
דרום (מחוזי) 147/17
דרום (מחוזי) 148/17

בלמ"ס

הכרעת - דין (ד"ר 147/17)

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של חריגה מסמכות לפי סעיף 68 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים הנוספים.

ניתנה היום, 05/04/2017, ט' בניסן התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

<u>(-)</u>	<u>(-)</u>	<u>(-)</u>
שופטת	אב"ד	שופט

הכרעת - דין (ד"ר 148/17)

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של חריגה מסמכות לפי סעיף 68 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים הנוספים.

ניתנה היום, 05/04/2017, ט' בניסן התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

<u>(-)</u>	<u>(-)</u>	<u>(-)</u>
שופטת	אב"ד	שופט

גזר - דין

נגד כל אחד מן הנאשמים הוגש היום כתב אישום מתוקן, המייחס לו עבירה של חריגה מסמכות, לפי סעיף 68 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955. מאחר ומדובר באותה פרשה, אותו אירוע ואותם פרטי הסדר טיעון, ביקשו הצדדים כי הפרוטוקול ינוהל במאוחד לשלושת הנאשמים, וכך היה.

עסקינן באירוע שהתרחש ביום 20/10/2016, בשעות הלילה, כאשר כוח מגדוד XXX עצר מבוקש פלסטיני בביתו בחברון. הפלסטיני התנגד למעצר בצורה ממשית ואלימה, עד כדי שקרע את אזיקוני הפלסטיק מידי, תקף את מפקד הפלוגה, הכה אותו באגרופים וגרם לחבלה בפניו. החיילים, ובהם שלושת הנאשמים, הפעילו כוח סביר על מנת לעצור אותו, והכניסוהו לרכב צבאי, כשהוא כפות ועיניו מכוסות.

במהלך הנסיעה המשיך הפלסטיני בהתנגדותו למעצר, ושוב נאלצו החיילים לעשות שימוש בכוח על מנת לרסנו. בשלב זה, וכאשר כבר רותק הפלסטיני, הפעילו שלושת הנאשמים כוח **מעבר לנדרש** בנסיבות העניין, תוך שסמל ב.ע. קילל אותו. באותו שלב חיילי הכוח שרו, צעקו וקיללו, ומפקד הכוח, סמ"ר ד' י', ביקש מהם לחדול ממעשיהם.

מספר חודשים לאחר האירוע האמור, במסגרת חקירת מצ"ח, סיפר מפקד הכוח, סמ"ר ד' י' את אשר אירע, וכך נפתחה החקירה.

כתב האישום המתוקן הוגש לאחר משא ומתן בין הצדדים, אשר במסגרתו התגבשו הסכמות גם לעניין העונש לו יעתרו במשותף הצדדים. טיעוניהם פרטו בהרחבה את השיקולים שהובילו להסכמות.

התביעה הדגישה כי ככלל, אלימות המופעלת כלפי אוכלוסייה מקומית, שלא לצורך, נגועה בפגם ערכי, עומדת בסתירה לרוח צה"ל, פוגעת במשמעת הצבאית ועל כן ראויה לתגובה עונשית הולמת. במקרה דנן עלו קשיים ראייתיים שהובילו להמרת סעיף האישום בכזה שאינו נושא רישום פלילי. תחילתו של האירוע בפעילות מבצעית למעצר מבוקש, והמשכו בהתנהגות אלימה ותוקפנית של הפלסטיני, עד כדי גרימת חבלה למ"פ, הובילו את התביעה לגיבוש ההסדר, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה. נוסף על כך, נשקל מסלול שירותם הצבאי של הנאשמים ונטילת האחריות.

באי כוחם של הנאשמים ביקשו להסב את תשומת ליבו של בית הדין לנקודות המרכזיות באירוע, אשר ניצבו ברקע הסדר הטיעון. הודגש, כי הפלסטיני שנעצר על ידי החיילים היה אימתני ובעל כוח פיזי רב; עוד הודגש כי הופעלה מצידו אלימות של ממש, בשלבים שונים של המעצר והנסיעה; הוטעם, כי הנאשמים הפעילו לאורך כל אירוע המעצר והנסיעה כוח, אשר היה סביר נוכח התנגדותו של הפלסטיני ולצורך ריסונו, ועל כן מהווה הפעלת כוח כדין. רק בשלב אחד, כשהפלסטיני היה מרותק, הופעל על ידי שלושת הנאשמים כוח שהוא מעבר לסביר – ובגין כך העבירה שיוחסה להם. היטיבה לטעון ההגנה, באומרה כי מדובר בחריגה כמותית, ולא מהותית.

פורט בפנינו הרקע האישי והמשפחתי של כל אחד מן הנאשמים. שלושתם התגייסו לצה"ל במרץ 2015 ומשרתים כלוחמים. סמל ב' ע' וסמל א' מ' מצויים שניהם במסלול חבר גרעין נח"ל ושניהם מבקשים להשלימו עד תום. באי כוחם הדגישו את החשש שמא האירוע המדובר יביא לפליטתם ממסגרת שירות זו וביקשו את המלצת בית הדין בעניין.

סמל א' מ' מגיע ממשפחה דתית המתגוררת במאה שערים. השירות הצבאי איננו מקובל בקרב הקהילה, אולם הנאשם, כמו גם בני משפחתו, רואים בו ערך חשוב וכולם ביצעו שירות משמעותי בצה"ל.

בעניינו של סמל מ' י' הוגשו חוות דעת והמלצות, המלמדות על פעילות התנדבותית חברתית וכן על איכויותיו כלוחם. מכתבה של האם לימד, בתמצית, על השלכותיו של השירות הצבאי, ובעיקר ההשלכות הרגשיות שיש לחיכוך היומיומי עם האוכלוסייה המקומית בשטחים.

לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים, מצאנו כי הסדר הטיעון מאוזן וראוי לאימוץ. האירוע המבצעי המדובר התרחש בסיום תקופה בת מספר חודשים של שירות שוחק ואינטנסיבי באזור חברון. מעצרו של הפלסטיני המבוקש היה כרוך בקשיים לנוכח התנגדותו האלימה, שהובילה, כאמור לעיל, לחבלתו של מפקד הפלוגה.

הצדדים אינם חלוקים שלצורך ביצוע המעצר וריסונו של הפלסטיני - **נדרשו החיילים להפעלת כוח**, אלא ששלושת הנאשמים, בנקודת זמן מסוימת, חרגו מן הכוח הנדרש. היקף החריגה וטיבה לא פורטו בכתב האישום המתוקן, ואין לנו אלא להניח כי אין מדובר בחריגה משמעותית.

בתי הדין הצבאיים חזרו ושנו כי אלימות לשמה המופעלת כלפי אוכלוסייה מקומית ראויה לתגובה עונשית מחמירה, בשל הפגיעה בכבוד, בגוף ובנפש, בשל הכשל הערכי והמוסרי, וכן לאור הפגיעה הקשה בתדמיתו של צה"ל ושל המדינה כולה.

דא עקא, האירוע המדובר **שונה** בנסיבותיו. אין מדובר באלימות לשמה, של חיילים המבקשים לכלות זעמם על אחר, ללא סיבה, ולמעשה גם אין מדובר בהתפרצות ספונטנית של שלוש הנאשמים על הפלסטיני. עניין לנו בטעות בשיקול הדעת, באשר להיקף הכוח הנדרש, לצורך ריסונו של מבוקש פלסטיני המתנגד למעצרו, לאחר שתקף את מפקד הפלוגה.

ברור, איפוא, כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים – החל בכבוד האדם ושלמות גופו, וכלה בערכי מוסר ומשמעת צבאיים – היא מצומצמת ביותר. לא בכדי הסכימה התביעה הצבאית על המרת סעיף האישום לכה שאינו נושא רישום פלילי. לאחר

שנבחנו הראיות והנסיבות לעומקן, קיבלו המעשים גוון הקרוב יותר לחריגה משמעתית, מאשר פלילית, ובהתאם לכך נבחרה הכסות המשפטית.

בנסיבות שכאלו, כאשר לנגד עינינו גם מסלול שירותם הצבאי התורם של כל אחד מן הנאשמים, השלכות ההליך עליהם ועל בני משפחותיהם וכן נטילת האחריות מצדם – שחסכה התדיינות משפטית, אשר בעצם קיומה עלולה הייתה להשפיע לרעה על המורל ביחידתם של הנאשמים ובצה"ל כולו, מצאנו לנכון לכבד את הסדר הטיעון.

בשולי הדברים נציין, כי אנו סמוכים ובטוחים שהגורמים הרלבנטיים לצורך בחינת המשך שירותם של סמל מ' א' וסמל ב' ע' כחברים בגרעין נח"ל, ישקלו היטב את נסיבותיו המיוחדות של המקרה, את מידת החריגה מהסמכות, את מסלול שירותם הצבאי ואת עברם הנקי, ולאור כל אלו יתרשמו, כפי שאנו התרשמנו, שמדובר בחיילים נורמטיביים שהמעשה בגינם הורשעו אינו מאפיין אותם.

סוף דבר, אנו גוזרים על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. ארבעים ושניים (42) ימי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שניים עשר (12) ימי מעצרים בגין התיק. הנאשמים יתייצבו לתחילת ריצוי עונשם ביום 12/4/2017, עד השעה 10:00 בבס"כ XXX.

ב. הורדה לדרגת רב"ט.

ג. שלושים (30) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), שלא יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירה שיש בה יסוד של אלימות.

זכות ערעור תוך 15 יום.

ניתנה היום, 05/04/2017, ט' בניסן התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)
שופטת

(-)
אב"ד

(-)
שופט

העתק נכון מן המקור
עו"ד יונתן רדה, סרן

דרום (מחוזי) 146/17
דרום (מחוזי) 147/17
דרום (מחוזי) 148/17

בלמ"ס

ע. משפטי לנשיאת ביה"ד

חתימת המגיה

נערך על ידי ט.א.

תאריך הדפסה : 05/04/2017